

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 515/2016 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om bekämpningen av närståendevåld och om tillgången till tjänster för våldsoffer

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 515/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Saara-Sofia Sirén /saml:

Vilka åtgärder vidtar regeringen för att minska våld i nära relationer,

vilka åtgärder vidtar regeringen för att trygga tillräckliga tjänster för våldsoffren och

vilka åtgärder vidtar regeringen för att säkerställa ett tydligt samordningsansvar?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Våld i nära relationer förebyggs och minskas på många olika sätt. Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen), som nämns i spørgsmålet, är ett mycket viktigt verktyg i detta avseende. Att genomföra konventionen på alla punkter är ett av regeringens prioriterade områden. Man bör dock komma ihåg att de åtgärder som Istanbulkonventionen förutsätter på många sätt redan har främjats innan konventionen trädde ikraft i synnerhet i den tväradministrativa tjänstemannaarbetsgruppen för att minska närståendevåld och våld inom familjen. Stödet för genomförandet av Istanbulkonventionen har samordnats av Institutet för hälsa och välfärd.

Enligt den förklarande rapporten till Istanbulkonventionen bör det finnas en skyddshemsplats per 10 000 invånare. Om man räknar på detta sätt bör det finnas 500 skyddshemsplatser i Finland, och Institutet för hälsa och välfärd har uppskattat att ett skyddshemsnät av denna storlek skulle kosta 40 miljoner euro att upprätthålla varje år. Det bör dock påpekas att 500 skyddshemsplatser är en uppskattad bedömning, och att man ännu inte känner till det verkliga behovet av skyddshemsplatser. Skyddshemmens nyttjandegrad varierar mycket, och även om skyddshemmen till exempel i huvudstadsregionen har varit fullsatta, har man kunnat hänvisa klienter till andra skyddshem.

Liksom det konstateras i spørgsmålet reserveras det enligt 2017 års budgetförordning 13,55 miljoner euro för att upprätthålla skyddshemmen, vilket är två miljoner mer än år 2016. Inom ramen har det avtalats att finansieringen av skyddshemmen ökar med två miljoner euro under åren 2017–2019.

En annan viktig sak är att en kostnadsfri stödtelefon ska inrättas. Institutet för hälsa och välfärd håller just nu på att utse serviceproducenter för den kostnadsfria telefontjänsten som är öppen dygnet runt och som är avsedd att hjälpa, stödja och ge råd till offer för våld mot kvinnor och

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 515/2016 rd

våld i nära relationer. Det är tänkt att stödtelefonen ska inleda sin verksamhet i december 2016. Dessutom pågår vid Institutet för hälsa och välfärd ett pilotprojekt om stödtjänster med låg tröskel för sexualbrottsoffer. Ett stödcenter skulle koncentreras till kvinnokliniker som ska erbjuda offer akut medicinsk och rättsmedicinsk undersökning, psykosocialt stöd och rådgivning samt remittering till fortsatt vård.

I Istanbulkonventionen krävs att parterna ska inrätta ett offentligt organ som ansvarar för att samordna, genomföra, bevaka och utvärdera politiken och åtgärderna för att förebygga och bekämpa alla former av våld som omfattas av denna konvention. I Finland är det tänkt att man ska genomföra denna skyldighet genom att i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet tillsätta en bestående kommission för bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet. Ett utkast till statsrådets förordning om kommissionen har nyligen skickats på remiss och tanken är att kommissionen ska inleda sin verksamhet i början av 2017. Kommissionen gör upp en plan för genomförande av Istanbulkonventionen.

Våld i nära relationer minskas dels genom genomförandet av Istanbulkonventionen, dels genom att se till att det förebyggande arbetet mot våld har inkorporerats i reformen av servicestrukturen inom social- och hälsovården. Ett av regeringens spetsprojekt för utveckling av barn- och familjetjänster gäller att skapa nätverk av landskapsmässiga social- och hälsovårdstjänster med låg tröskel enligt familjecentralsmodellen samt utveckla tjänster på specialnivå och tjänster på mer krävande nivå kring barn och familj. I samband med detta sörjer man för att det bildas nätverk av sömlösa helheter av tjänster för offer för våld inom familjen och i nära relationer samt tjänster för barn som bevittnat våld. Dessutom utvecklar man metoder för att tidigt kunna identifiera våld vid sidan av bevästandet av befintliga verktyg.

Till sist bör det dessutom nämnas att Institutet för hälsa och välfärd fortsätter att samordna den nationella spridningen av handlingsmodellen MARAK som är en multiprofessionell metod för att hjälpa offer för allvarligt våld i parrelationer och för riskbedömning som utvecklades under programperioden 2010–2015 av programmet för minskning av våld mot kvinnor. Till dags dato används handlingsmodellen redan i 31 multiprofessionella arbetsgrupper som omspannar ett område på över 90 kommuner.

Helsingfors 27.10.2016

Familje- och omsorgsminister Juha Rehula